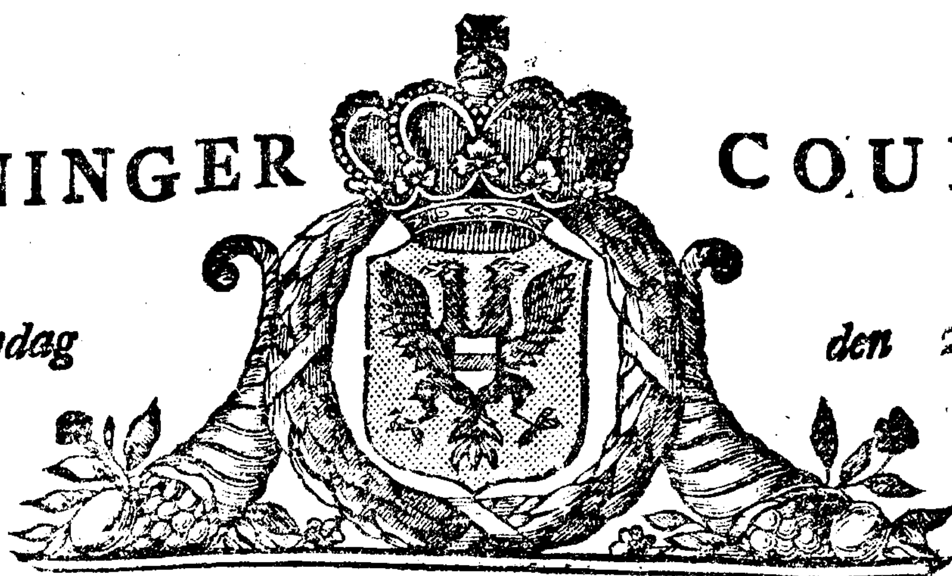
Ao. 1809. No. 58.

GRONINGER COURANT.

Vrydag den 21 *July*.

R U S L A N D.

PETERSBURG den 28 Juny. Drie Engelfche Fregatten hebben de Catharina-Haven aan de Yszee by Kola bemagtigd, en allen Voorraad van de Compagnie der Witte Zee, beftaande in Zout, Touwwerk enz., benevens eenige Vaartuigen met Koorn van daar weggehaald. Ook is het Volk dier Fregatten te Kola geweeft, uit welke plaats de weinige Inwoners gevlugt wären. Gemelde Fregatten kruisfen thans voor de Witte Zee. De Regeering heeft aan alle fchepen het uitloopen uit Archangel verboden, op dat zy aan de Engelfchen niet zouden in' handen vallen, die op de Ladingen Koorn uit Archangel fchynen te loeren. Dit is de eerfte aanval der Engelfchen op Rusfifchen Bodem.

De Vrede met Zweden fchynt naby te zyn. Onze Troupes waren volgens de laatfte berigten, nog maar 65 uuren van Stockholm verwyderd.

Z. E de heer Jacob Eduard de Witte, Generaal Ingenieur en chef, eerfte lid by het Departement van de Water-communicatie, Directeur over alle de groote wegen in het Rusfisch Ryk, en belast met de directie by den Defenfie-arbeid van alle de havens langs de Ooft-Zee, Ridder der Orden van St. Alexander-Newsky, van St. Anna, van St. George en St. Wladomir, der eerfte klasfe, een Hollander van geboorte, is dezer dagen alhier in hoogen ouderdom overleden. 's Mans uitmuntende verdienften werden door wylen HH. MM. de Keizerin Catharina II, en Keizer Paul I, glorieufer gedagtenis, door de vereerendfte gunftbewyzingen en weldaden beloond, zoo als ook nog kortelings in Augustus laatftleden, wanneer hy door Z. M. den Keizer Alexander I. met den orden van St. Alexander Newsky in brillanten, verzeld met eenen eigenhandigen brief van hoogstgedagte Zyne Maj., begiftigd werd, waar by de Keizer Hoogstdeszelfs genoegen bevonden voor de zorg, die hy aangewend had by het bouwen der verfterkingen op de Kusten der Baltifche-Zee. Al trotfche waterwerken, die de monumenten der Romeinen evenaaren, hebben hem veel roem verworven. Men ziet in het Rusfifche ryk kanaalen, door fluis op fluis van allerlei aart, aan een gekoppeld; men vaart dwars door meeren, moerasfen, bosfchen, fteenrotzen en zelfs over bergen, met fchepen en barken 150 voet lang en 35 breed, dat deze gedenkwaardige monumenten zullen zynen naam aan vergetelheid onttrekken en zyn voormalig vaderland zal daarop kunnen beroemen. Hy laat eene Weduwe en zes kinderen na: zyne drie zoonen zyn allen in Rusfifchen dienst; de tweede zoon lieutenant by het 1fte regiment gardes, bekwam voor zyne dapperheid in den laatften oorlog een ridder orden. Twee zyner dogters huwden, een voordogter met wylen den Staatsraad Czernichoff en vervolgens in een tweede huwelyk, met den Staatsraad Nowosilzoff en zyne oudfte dogter met den Lt. Generaal van Wolland. Zo als men verneemt, heeft de Generaal De Witte belangryke gefchriften over de Waterwerken nagelaten, die ter eeniger tyd wel in het licht zullen verfchynen.

D U I T S C H L A N D

HAMBURG den 11 July. Uit Saxen verneemt men, dat de Koning van Westphalen den 4 met zyne troepen uit Dresden is opgebroken. Het grootfte gedeelte floeg den weg naar Freyberg in, en eene andere divifie onder den generaal d'Albignac, waarby zich ook de kolonel Thieleman met zyne Saxen bevond, rukte over Peterswalde naar Boheme voort.

Voor eenige dagen zyn 'er 500 man Engelfchen by Cuxhaven geland, alwaar behalve eenige opzigters over de Douane, geen garnifoen was. Zy zyn echter, na de battery aldaar vernield te hebben, weder afgetrokken en fcheep gegaan; alleen ziet men nog een twaalftaal hunner fchepen aan den mond van de Elve liggen.

HAMBURG den 14 July. Volgens brieven van Warfchau zyn de Rusfifche Troupes te Lemberg in Oostenrykseh Poolen binnengetrokken, ook heeft zich een hunner Corpfen by Cracau neergeflagen.

De Leipzicher Poft is heden alhier niet aangekomen. Een Brief van den 6 dezer van daar gefchreven meld, dat de Koning van Weftphalen dien dag met zyn geheel gevolg en 16000 Man Troupes te Chemnitz wierd verwagt, en men meende dat het plan der Operatien op de Boheemfche Vesting Thereſiën-Stad gericht is.

Van Stokholm wordt berigt, dat den 29 Juny de plegtige Krooning van den nieuwen Koning Karel XIII. gefchied was.

F R A N K R Y K.

PARYS den den 13 July. Gisteren zyn hier, eenige uren na den anderen, twee authentieke Brieven ontvangen, beiden gefchreven door voorname Staats-beambten, die Z. K. K. M. vergezellen. De eerfte dezer brieven was van het flagveld, des morgens ten 2 uren, van den 6 dezer, gefchreven, en meldt het geen volgt:

„ Z. M. de Keizer heeft den overtogt met zyne Armee over zes Bruggen volbragt. De vyand verzettede zich te vergeefs tegen dien overtogt, en is tot aan zyne laatfte verfchansfingen terug gedreven. Men heeft 21 Vaandels veroverd, en een groot aantal Krygsgevangenen gemaakt. De Battaille zal zoo aanftonds voortgezet worden, indien de vyand in zyne pofitiën blyft."

De andere brief is van den 6den, des namiddags ten 3 uren, gedagteekend, en van dezen inhoud:

„ Door de kunftigfte manoeuvres zyn alle de vyandelyke pofitiën weggenomen geworden; de geheele vyandelyke magt is in den ftryd betrokken geweest en overwonnen. Men heeft de volkomenfte en meest beflisfende overwinning behaald. Het getal der dooden en gekwetften aan de zyde des vyands is onberekenbaar. Wy hebben niet één' Officier van aanzien verloren. Men hoort niet meer dan het gefchut der Colonnes, die de vlugtelingen nazetten "

„ Alle aftogt op Moravie is den vyand afgefneden. De Battaille van den 5den heeft acht uren geduurd; die van den 6den van 's morgens ten zes tot des namiddags ten drie uren. Het centrum is door den Keizer in perfoon gecommandeerd geworden, en onder Z. M. door den Prins Onder-Koning van Italie Eugène. De regter vleugel werd door Davoust, en de linker door Masfena gecommandeerd."

Tweede Brief uit Parys, van den 13 July 1809.

„ Wy hebben hier gisteren avond de hengelyke tyding ontvangen, (offchoon flechts door voorloopige berigten), van eene allerfchitterendfte overwinning, door de Franfche Armee op den 5den en 6den dezer bevochten. De Oostenrykfche zyn uit alle hunne verfchansfingen geflagen, en hun Leger heeft eene volflagen neerlaag ondervonden. Men begrootte het getal der Krygsgevangenen, by het afgaan der Brieven, reeds op 30,000 man, Veertig Vaandels, al het Gefchut van 's vyands verfchansfingen en het grootfte gedeelte van zynen Veldtrein, zyn veroverd."

Derde Brief uit Parys, van den 13 July 1809.

„ Het Officiëel Dagblad van heden deelt, ten aanzien der gebeurtenisfen van den 5den en 6den dezer, nog niets mede. Ondertusfchen bevestigen zich aan alle kanten de eerfte ten dien aanzien ontvangene berigten, en men kan nu met volkomene zekerheid melden, dat de Keizer, na zich reeds van den eerften dezer af meestal in het Eiland Lobau opgehouden, en aldaar alles tot de beflisfendfte gebeurtenisfen voorbereid te hebben, en na reeds van 's nachts van den 2den dezer af, eene menigte van Troepen op den linker-oever des Donau's te hebben geworpen, den 5den dezer met het gros zyner Armee den Donau gepasfeerd is."

„ By laastgemelden generalen overtogt, en daar uit voortvloeyende uitbreiding onzer Troepen aan den linker-oever, moest men al fpoedig op de voorfte pofitiën der Oostenrykers ftooten. In deze pofitiën werd de vyand, die zich te vergeefs met hardnekkigheid tegen onze voortgangen zocht te verzetten, achtereenvolgende, en na dat onze Corpfen overkomen en zich vormen konden, geforceerd, en bovendien tegen den nacht 's vyands kapitale linie door de bemagtiging van Entzersdorf gebroken.

Den volgenden morgen, onze Armee geheel-en-al over en flagvaardig zynde, en de vyand zich nog in zyne laatfte pofitie fchynende te willen handhaven, had eene groote bataille plaats, die meer dan 9 uren duurde, en met de volkomendfte neerlaag van 's vyands legermagt eindigde.

Met ongeduld ziet men de officiëele opgaven te gemoet van de by deze gebeurtenisfen den vyand toegebragte verliezen, die, volgens alle de tot heden toe ontvangene berigten, uiterst aanmerkelyk zyn moeten, en wel zoodanig, dat men het lot der Oostenrykfche Monarchie, gelyk zulks in het laatfte Bulletin voorfpeld was, door deze éêne affaire als volkomen beflist kan aanmerken.

Door eenen flag, (die van den 14 October des Jaars 1806,) werd Pruisfens magt vernietigd, en die geheele Monarchie eene prooi des overwinnaars. Tot den val van het magtiger Oostenryk fchynen twee zulke nederlagen noodig te zyn geweest; de eerfte werd in Beyeren, de tweede nu in de nabyheid van Weenen toegebragt. Na deze laatfte vermag Oostenryk in het open veld niets meer; deszelfs vlugtende en moedelooze Armee wordt naar alle rigtingen vervolgd, en zal, zoo lang daarvan nog overblyffelen, die den naam van Corpfen verdienen, overig zyn, onvermoeid vervolgd, en verder vernietigd worden; dit althans fchynt vry duidelyk het ontwerp des Keizers te zyn, en daartoe ook zyn alle maatregelen met de zorgvuldigfte oplettenheid vooruit berekend en genomen. En Bohemen, en Moravie, en Hongarye, zullen nu weldra of zich aan den overwinnaar onderworpen hebben, of door Napoléon's legerbenden overftroomd zyn."

PARYS den 14 July. De Heer de la Riboisfiere, een der Pages van Zyne Majefteit den Keizer en Koning, is gisteren avond ten half elf uren aangekomen aan het Paleis van Zyne Doorluchtige Hoogheid den Prins Aarts-Kanfelier des Ryks; hy was den 7 July, op bevel van den Keizer, afgezonden om aan Zyne Doorluchtige Hoogheid de tyding te brengen van de te Deutfchwagram, door de Armee onder bevel van Zyne Majefteit, behaalde overwinning.

De Heer de la Riboisfiere is door Plombieres gereisd, om dit belangryk nieuws aan hare Majefteit de Keizerin mede te gaan deelen.

Het officieel en omftandig Bulletin wordt eerst morgen of overmorgen verwacht. De Armee vervolgt, zegt men, met zo veel fnelheid haare voordeelen, en alles by dezelve is in zulk eene drokke beweeging, dat er nog geene gelegenheid is geweest om het Bulletin in gereedheid te brengen.

Zie hier ondertusfchen eenen Brief, die nog eenige nadere en zeer gewigtige byzonderheden bevat, en op wiens echtheid men volkomen ftaat fchynt te kunnen maken. Hy is door een voornaam Perfonaadje gefchreeven, en gedagteekend uit *Wolkersdorff* den 7 July, des avonds.

„ Na de Bataille van Wagram is de Vyandelyke Armee in eene verfchrikkelyke wanorde geraakt: men vervolgt ze op alle wegen. Onze Voorposten zyn nog maar 2 uuren van Nicolsburg in Moraviën. Het Hoofdkwartier van onzen Keizer is te Wolkersdorff, in hetzelfde Gebouw, waar dezen nacht de Keizer van Oostenryk zich nog bevonden heeft."

„ Men fchat het verlies des Vyands in Gekwetften en Gedeserteerden op een verbazend getal. De Armee, welke 200,000 Man fterk was, heeft niet meer dan 45,000 Man onder de Vaandels Het getal der Krygsgevangenen wordt op 30,000 berekend. Men vindt ftukken Gefchut in alle Bosfchen. De Vyand heeft zich op Hongaryën willen retireeren, maar hy is daar in door de gebeurenisfen van dezen dag verhinderd geworden."

De Keizer heeft het gedrag van den Generaal Macdonald op eene fchitterende wyze beloond, en hem den Staf van Marfchalk gegeeven. De Generaal der Brigade Grandeau heeft de Ridder-Orde van de Yzeren Kroon bekomen.

Onze Dagbladen welke uit de berrigten van Londen van 2 July de Aanfpraak mededeelen, by welke de Parlementszitting van den 21 Juny tot 10 Augustus wierd opgefchort, (zie onze vorige). deelen ook thans de bedenkingen mede, welke het Dagblad *the Morning Chronicle* op eene zeer onaangenaame wyze voor de Ministers maakt over de gewaande overwinningen der Oostenrykers, en de aanmerkingen, met welke ten dien opzichte de Dagbladen, die in huur der Ministers ftaan, zyn opgevuld.

Wel nu! zegt thans *the Morning Chronicle*, hadden wy ongelyk, ons ongelovig te toonen wegens de voordeelen der Oostenrykfche Armeën, en wegens het gevolg van den Veldflag by Esling? Welk gewest, welke Stad, welke Militaire post heeft de Aarts Hertog Karel kunnen heróveren? Eene Maand is reeds verloopen, federt men meld, dat de Keizer de eindpaal zyner voordeelen bereikt heeft, en wy zien intusfchen, dat hy zich als Overwinnaar gedraagd, nieuwe Provinciën inneemt, en doordringt te midden der Vestingen die Hongaryen befchermen; dat hy met geweld een verfterkt Camp inneemt, en zich van onderfcheiden punten verzekerd, om over den Donau te gaan. Hy is de man die werkt, die bedreigd, die aanvalt, die overhoop werpt; federt dat wy zeggen, dat hy tot werkloosheid gedoemd is, wint hy zo veel grond als de gelukkigfte en bekwaamfte Veldóverften anders in het zelfde tydsbeftek konden winnen: maar het geen nog niemant hunner vóór hem gedaan heeft, is, in minder dan drie maanden, een zo uitgebreid Ryk als Oostenryk voor twee derden te veróveren.

In het dagblad *the Thimes*, van den 26 Juny leest men het volgende: „ Wy hadden middel gevonden om uit Rusland alles te trekken wat wy voor onze marine flechts nodig konden hebben, en er onze coloniale goederen en fabriekwaren in te voeren. Wy hadden de verbiedingen van het Rusfisch gouvernement weten te ontduiken door ons van neutrale fchepen voor dien verboden handel te bedienen. Eene ukafe van den 7 May fchryft nu de ftrengfte maatregelen voor tegen de neutralen die er aan denken mogten om verder zulk eene fmokkelary te begunftigen."

De zwaarlyvigste Man van Engeland, Daniel Lambert genaamd, is onlangs aldaar op zyn 40ste jaar gestorven. Hy woog 739 Engelsche ponden (byna 670 ponden Hollandsch). Tot zyn doodkist waartoe 112 voeten planken of deelen gebruikt zyn was 6 voet 4 duim lang, 4 voet 4 duim breed, en 2 voet 6 duim diep: men heeft dezelve op twee assen en op vier wielen getimmerd.

De Moniteur meld, uit Spanje, van den 4 July, dat den aanval van Mon jouï begonnen is, en dat deze plaats, die men als de citadel van Gironne beschouwd, wel dra vallen zal, en door het bemagtigen van Gironne gevolgd zal worden. — De Spaansche opstandelingen werden in de Sierra-Morena vervolgd, en de Koning was den 22 Juny van Madrid vertrokken om de verrigtingen te bestieren. De vyand van schrik bevangen heeft zig weder in de Gebergten geworpen, en heeft nergens stand kunnen houden. Het verblyf van den Koning te El-Moral, alwaar hy den 30 zyn hoofdkwartier had, geen doel meer hebbende, is Z. M. weder naar Toledo terug gekeerd, latende egter door het 4de korps zyne stelling van Donsuegra bezetten, zo voor het gemak der toevoer van levensmiddelen, als tot de verdere krygsverrigtingen die de gebeurdnissen kunnen vereischen. — De geheele Provincie van La Manche is nu van vyanden gezuiverd, hebbende Z M aan de Ingezetenen van die Provintie deszelfs tevredenheid over hun gehouden gedrag, betuigd. De Koning werd den 4 July te Madrid terug verwacht.

Men heeft den 8 dezer te Angers een jongman, oud 23 jaaren, overtuigd zynde deszelfs vader vermoord te hebben, te regt gesteld. Dit monster is ter strafplaats, het hoofd met een zwarten sluyer bedekt, gebragt.

H O L L A N D.

AMSTERDAM den 14 July. By Koninklyk besluit, van den 2 dezer, zyn, in de onderscheidene Departementen, tot gequalificeerden ter visitatie en recherche op het middel van het Kleinzegel aangesteld de benodigde Personen, thans in de onderscheidene ressorten als Onder Inspecteurs der Middelen te Lande fungerende, als, onder anderen, in het

Departement *Groningen*: In de ressorten Groningen, de heeren *A Corness de Groot* te Groningen. Appingadam, *Pollman Gruis*, te Appingadam. Winschoten, *L. J. Siccama*, te Winschoten.

By het zelfde besluit zyn, tot weder opzegging, tot gequalificeerden ter visitatie en recherche op het voorz. Middel van het Kleinzegel, in onderscheidene Steden en Jurisdictien, de nodige benoemingen gedaan, als, onder anderen, in het

Departement *Groningen*: Voor de Stad Groningen, den heer Mr. *Cornelis Wichers*, oud lid van de hooge Justitie Kamer.

ASSEN den 12 July. De dag van den 8 dezer is voor een groot gedeelte van dit departement zeer ongelukkig geweest: de gevolgen van den ramp, die hetzelve getroffen heeft, zyn nog niet te berekenen. — Na eenige dagen droogte en buit nspoorige hitte, betrok de lucht, op zaturdag l.l., van het oosten, door het zuiden, naar het westen, en nam, dennamiddags ten drie uren, eene verschrikkelyke gedaante aan, dryvende de wolken, uit de vier windhoeken, met groot geweld tegen eikanderen in, vormende alzoo eene zware en zwarte massa, hier en daar door witte, heldere of vuurrode streepen afgebroken of vereenigd; kort na drie uren brak het onweder los, en offschoon de donder en blikfem eenige uren met meer heftigheid hebben aangehouden, is hier door, voor zoo veel men thans weet, slechts ééne melkkoe doodgeslagen, dan de stortregen, nu en dan in sommige streken van zware hagelsteenen vergezeld, die onafgebroken en zonder eenige vermindering, tot ruim negen uren voortduurde, heeft eene verwoesting aangerigt, waarvan men zich in deze hooge streken nimmer een denkbeeld voor den geest kon brengen. Stroomen, kanalen, togtslooten, alle zyn met een verschrikkelyk geweld buiten hunne oevers getreden; dyken, kaden, en waterkeeringen zyn gedeeltelyk overgeloopen, gedeeltelyk doorgebroken en weggesleept; de hooge veldgrond, waarop nimmer bevorens water was gezien, vertoonde, gedurende dezen plasregen, en kort na het ophouden van dezelve, aan de verbaasde landlieden eene onafzienbaare zee. — Dit alles echter, hoe verschrikkelyk door de nieuwheid van het tooneel, kan met eenigen arbeid en kosten worden hersteld; doch gedurende de regen zyn op de Drentsche velden eenige honderde schapen verdronken en omgekomen; terwyl nog de grootste ramp, na het woeden van het onweder, voornamelyk zyn begin genomen heeft, vermits de stroomen van water op de hoogten gevallen, vereenigd met de overvloeyende beeken en rivieren, naar de lage groen en wei-landen slipen, en dezelve, gedurende den volgenden nacht, geheel overstroomden. Hier was het hooi gedeeltelyk gemaaid, stond gedeeltelyk op hoopen of was ryp voor de zeissen geworden. Weinig, in vergelyking van het geheel byna niets, mogt in de schuur van den landman zyn opgelegd. Dit kostbaar voortbrengsel, in een landbouwend departement, de grootste rykdom, van den akkerman, de grondslag en steun zyner boerdery, is, voor zoo veel het van den grond was losgemaakt, met den woedenden stroom meerendeels weggesleept; zynde het nog te veld staand gras, door de hoogte van het opgeloopen water, naauwlyks zigtbaar, en in allen gevalle, na verloop van weinige dagen, voor het gebruik bedorven: De blyde hoop en verwachting van den Drentschen landman is alzoo, in een enkel oogenblik, verdwenen; hy is hier door buiten de mogelykheid gesteld, zyn vee, in den aanstaanden winter, van het noodige voedsel te verzorgen: hetzelve zal dus geheel of gedeeltelyk moeten worden afgestaan: de mest voor de koornvelden ontbreekt dan insgelyks, en het verderf des landmans kan niet twyfelachtig blyven.

De ondergetekende als KEURMEESTER der DEKHENGSTEN in dit Departement, adverteert by dezen de daarby belanghebbende Hengstehouders in dit Departement, dat hunne respective Dekhengsten, welke door hem in zyne voorschreven kwaliteit zyn geëxamineerd en goedgekeurd, op Vrydag den 28 July aanstaande, des voordemiddags te 9 uren precies, ten zynen huize, in de *Herberg de Groene Weide*, buiten de Ebbinge Poort te *Groningen*, aanwezig zullen moeten zyn, ten einde als dan ingevolge Art 2. van het Reglement op de Paarde Fokkery, aan de door den Heer LAND-DROST benoemde COMMISSARISSEN, te worden vertoond, zynde hiervan uitgezondert, die Hengsten welke in het voorleden jaar door *Commissarissen* en *Keurmeester* zyn goedgekeurt en gebrandmerkt; voorts wordt aan de Hengstehouders herinnert, dat als dan mede de onderscheidene Premien aan de Eigenaars van de drie beste Dekhengsten zullen worden uitgedeeld, zo dat tevens een ieder die naar dezelve zoude kunnen dingen, word uitgenodigd, zig met zyne Hengsten aldaar te laten vinden; wordende mede by dezen herinnert, dat ingevolge Art. 15 van het gezegde Reglement, op dien dag aan den *Keurmeester* moeten worden overgebragt, de aanteekeningen, welke de Hengstehouders moeten houden van de namen en woonplaatzen der Eigenaren, en van de kleur der Merrien, die by hunne Hengsten gedekt zyn.

Nog adverteert gemelde *Keurmeester*, dat welgemelde Heeren *Commissarissen* voornemens zyn, ingevolge Art. 36 van het Reglement, op Zaturdag den 29 July aan de Eigenaars van de Drie best gekeurde Merrien uit te geven, Drie Premien; waarom al die gene, welke zullen vermenen, dat hunne Merrie naar de Premie zoude kunnen dingen, worden uitgenodigd, zig met dezelve des morgens te 9 uren, ten zynen huize, in de *Herberg de Groene Weide*, buiten de Ebbinge Poort te *Groningen*, te laten vinden.

RUURT SCHATTENBERG.

Heden morgen ruim 7 uur, overleed zeer onverwagts aan de gevolgen van een Slymberoerte, onzen geliefde Vader JAN DE CHARRO, in den ouderdom van circa 67 Jaren.

Amsterdam den 14 July 1809. JAN DE CHARRO, DE JONGE. mede uit naam van Broeders, Zusters, Behuwd-Broeders en Zuster.

*** De BURGEMEESTER der STAD GRONINGEN, als daar toe door ZYNE MAJESTEIT den KONING van HOLLAND geauthoriseerd, brengt by dezen ter keenis van de daar in belanghebbende, dat dezelve door deszelfs Gecommitteerde Wethouders op Dingsdag den eersten van Oogstmaand, des voormiddags te elf uuren, in een der Vertrekken van het Stadshuis, aan de meestbiedende onder deszelfs approbatie, publiek ten voordele van de Stad gedenkt te Verhuuren of Verpagten: De PRIVATIVE JAGT in de Colonien van *Sappemeer*, *Hogezand*, *Kalcompagnie*, en andere daar onder behorende Landen, in vier onderscheidene Porceelen. Zullende de Conditien van deze Verhuuring of Verpagting, van nu af aan tot aan den 1sten van Oogstmaand ter Stads Secretarie, voor de gegadigden ter lezing liggen.

*** Den Heer BURGEMEESTER der STAD GRONINGEN en verdere Heeren GECOMMITTEERDEN, tot den opbouw van het STADSHUIS, zyn voornemens publyk uit te Besteden den 28sten van Hooimaand 1809, op het Stadshuis alhier *De Arbeidsloonen, van het maken en doen vervaardigen, van het Kapwerk, alsmede de Lystwerken, Kleedingen, als anders zoo tot het vervaardigen van het* FRONTE-SPITS *op de Colommen voor het Stadshuis zal worden vereischt.*

Waar van het Bestek 3 dagen voor de Besteeding ter leezing zal leggen By L. VAN DER MOLEN, en in de *Loots* aan het Stadshuis; Nader onderrigt by den Architect H. RAAMMAKER.

*** De LAND-DROST in het Departement GRONINGEN, gedenkt op Vrydag den 28 van Hooymaand 1809. des namiddags te 2 uur en in het *Landshuis* te *Groningen*, door daartoe Gecommitteerde Heeren ASSESSOREN aan de minstbiedende aan te besteeden: Het maken van eenige Reparatien van TIMMER en METZELWERK, GLAZEMAKEN en VERVEN enz. aan de LANDS en ACADEMIE GEBOUWEN en aan het DEPARTEMENTAAL GEREGTSHOF in de STAD GRONINGEN in drie Bestekken, zoo wie gadinge maakt kan zich op tyd en plaatse voornoemd laaten vinden, en aanneemen na zynen rade op de Bestekken, waar van een ieder Visie zal kunnen bekomen by J. ROOS in de Gouden Roemer te *Groningen*, en nader onderrigt by de Overopziener G. BONSEMA te *Groningen*.

VOOR HET RYK.

M I N I S T E R I E V A N O O R L O G.

*** Ingevolge autorisatie en onder nadere approbatie van Zyne Excellentie den MINISTER van OORLOG, zal de Luitenant Kolonel en Sous Directeur B. H. VAN SCHALLERN, thans fungerend Directeur in de Directie van de Eems, of by deszelfs absentie door de respective Kapiteins en Districts Commandanten voor de Genie doen aanbesteden:

Te Coeverden.

Op Vrydag den 28 van Hooymaand aanstaande, des voordemiddags ten elf uuren in *'s Ryks Huis* aldaar:

Het zesjaarig onderhoud en reparatien aan 's RYKS BRANDSPUITEN te *Coeverden* en *Ommerschans*.

En te Groningen.

Op Maandag den 31 van Hooymaand daar aanvolgende des voormiddags ten elf uuren, ten huize van den Kastelein ROOS in den Gouden Roemer:

I Het aanleggen van een AARDE DOSSERING op een RYSPAKBERM langs het Buiten Boord van een der Gragtszyden van het Arsenaal te *Groningen*, in plaats van de by Storm en hooge vloed in den laatstleden Winter gedeeltelyk ingestorte Muur, en

II Het Bouwen van een STEENEN KRUITKELDER op de Kustpost aan de *Zoutkamp*.

Elk vervat in een afzonderlyk Bestek, waarvan dat te *Coeverden* by den aanwezenden *Kapitein en Districts Commandant*, en die van *Groningen* en de *Zoutkamp* ten huize van den *Kastelein* voornoemd agt dagen voor de Besteding ter leezinge zal gevonden worden, terwyl des begeerende de Gegadigdens voor de Bestedingen nader onderrigt en aanwyzing bekomen kunnen.

*** Het GEMEENTE-BESTUUR der STAD APPINGEDAM, tot hun leedwezen van tyd tot tyd ervarende, dat, niettegenstaande de gewone Week-Marktdagen in hunne Stad, die weekelyks op Woensdag en Zaturdag plegen gehouden te worden, reeds voor eenen geruimen tyd zyn veranderd en gesteld op Maandag en Donderdag in ieder week, evenwel veele Buitenlieden hunne Waren als nog op de oude en vernietigde Week-Marktdagen ter Markt komen brengen; zoo is het, dat voorschreven Gemeente-Bestuur, hierin op de efficacieuste wyze willende voorzien, mits dezen wel uitdrukkelyk en ten strengsten verbiedt, dat niemand voortaan zyne Waren meer op Woensdag en Zaturdag, maar volstrekt op Maandag en Donderdag, als zynde nu de gewone Week-Marktdagen, ter Markt zal moeten brengen, wyl anders tegens die genen, welke ter contrarie doende bevonden worden, de kragtdadigste maatregelen zullen worden genomen.

Uit last van het Gemeente-Bestuur voornoemd.

S. HOUWERZYL, Secretaris.

*** Aangezien door de bevordering van JACOB H. HOUTMAN tot School-Onderwyzer te *Farmsum*, de SCHOOL-ONDERWYZERS PLAATS te HEVESKES Vakant is geworden op een jaarlyks Tractement van *Vyf en Vyftig Guldens*, vrye Woning en het gewoone Schoolgeld; zoo worden alle die genen, welke tot dien Post genegen zyn, en aan de vereischten by de Wet bepaald kunnen voldoen, verzogt zich *voor den 12 van Oogstmaand* 1809. schriftelyk te addresseeren by den Unicus Collator de Heer RENGERS *van Farmsum*.

*** Een ieder, die iets Schuldig is aan, of eenige Prætensie vermenen te hebben, ten laste van wylen P. M. NIEBORGH, in leven *Organist van St. Martini Kerk* alhier, wordt verzogt, daarvan behoorlyke opgave of rekening te bezorgen aan den Ondergeteekenden binnen agt weken na dato dezes, terwyl voor laatstgemelde, na dien tyd, de voldoening moeilyker worden zal: wordende tevens tot deze bezorging aan den ondergeschrevenen uitgenodigt, alle de geene, welke van voorsz. overledenen iets, het zy Muziek of Boeken, ter leen of tot eenig ander einde, mogen hebben ontvangen.

Groningen den 10 van Hooimaand 1809. Dr. O. J. QUINTUS, q.q.

*** Door GECOMMITTEERDEN van COLLUMMERLAND, VISVLIET en GERKES-KLOOSTER, zal onder nadere approbatie van Heeren *LAND-DROSTEN* van FRIESLAND en GRONINGEN, publiek aan de minstaannemende worden Besteed: *Het verhoogen en verzwaren van ongeveer* 700 *Roeden Zeedyk, gelegen by het Nieuw-Cruisland en verder Oostwaards tot voorby Munneke zyl*, *in* 10 *Perceelen*.

Wie hier aan gading maakt, kome op Woensdag den 26 van Hooimaand 1809., des morgens precies te 10 uren, ten huize van SYTZE ANDRIES, Kastelein in het Regthuis te *Collum*; terwyl de Bestekken 8 dagen vooraf, in de voornaamste Herbergen van *Friesland*, *Groningen* en *Ommelanden*, ter lezing zullen liggen.

*** De Geregtelyke Beschryvinge zynde uitgebragt over de Goederen van HARM KLASEN en GRIETJE TONNIS Ehel. op de *Uithuister Meden*, zo worden deszelfs Crediteuren gewaarschouwd hunne prætensien inwendig *agt weken* te laten aantekenen ter *Secretarie* van het *Hunzingo Kwartier*, of by den *Deurwaarder*, voor gemelde Kwartier, by het *Departementaal Geregtshof* van *Groningen*.

*** Aan HARM ALLES en TJAART TAMMES als hier toe gequalificeerd door de gezamentlyke Erfgenamen *ab intestato* van wylen ANJE HARMS, Wedw. en Boedelhoudster van wylen HINDRIK ABELS op den *Hoorn* overleden, acte van beraad zynde geaccordeerd, nopens de Nalatenschap van laatstgemelde, zoo worden derzelve Crediteuren geïnformeerd, hunne prætensien op dien boedel inwendig den 4den van Oogstmaand eerstkomende te kunnen laten aanteekenen ten huize van TJAART TAMMES te *Warfhuizen* voornoemd, alwaar het Inventaris van gemelden boedel mede is te zien.

*** De Wedw. VISSERING maakt bekend, dat zy voorzien is van beste THEEËN, als Joosjes, Hyfant in zoorten, Uxum, Pecco, Groene, Songlo, Congo in soorten, gemeene á 2 gl., en Theeboey 30 stv. het pond — Fyn LINNEN, breed 1⅜ en 1¼ el, wit CATOEN by de el, wit en gecouleurd LINNEN GAREN. — Woond aan de Kromer Ryp, naast de Suikerkoper WILKENS, verzoekt vriendelyk gunst en recommandatie en belooft goede behandeling.

*** Ouders of Voogden genegen zynde, hun ZOON of PUPIL tegen aanstaande November in een APOTHEEK te plaatzen, kunnen zich daar over addresseeren by den Drukker dezes.

*** De Secretaris H. CANNEGIETER, gedenkt op Donderdag den 27 van Hooimaand 1809, ten huize van de Koopman J. J. DE GRAAFF op de *Tranzimer Zyl* by *Grauw* in *Friesland*, by Veiling Verkoopen: 10 Ladingen ZWOLS EIKEN HOUT in diverse zoorten. 50 EIKEN BALKEN. 20 Stuks MOLEN-ASHOUTEN, van 24 tot 32 duim. 600 Stuks DENNEN en GREINEN BALKEN, van 15 tot 30 voeten. Een party JUFFERS, van diverse lengten. 60 Stuks INLANDSCHE MASTBALKEN, van 30 tot 60 voeten. Een LADING YPEREN en ESSCHEN HOUT.

*** Een HUIS in 't best en Neringrykst van de Stad, zynde thans en van ouds eene Neeringryke Bakkery, en staat zeer geschikt voor veele Affaires, uit de hand te koop tegen November 1809 of May 1810; te bevragen by den Drukker dezes.

*** Uit de hand te koop: Een beste BESCHUTTER, zynde een langharige; en eene staande LEGERHOND, bruin bont, zynde extra mooy en ruw, nader addres te bekomen te *Rolde*, in het *Posthuis* aldaar.

*** By de Boekverkoopers W. WOUTERS en W. ZUIDEMA te *Groningen* is van de Pers gekomen: LANDTRECHT VAN WEDDE EN WESTWOLDINGERLANDT *verklaard en opgehelderd door* Mr. A. Q. VAN SWINDEREN, waarby is gevoegd *eene* PLAATSELYKE BESCHRYVING van WESTWOLDINGERLAND, benevens de *Dorpen* BELLINGEWOLDE *en* BLYHAM, *en 't gene verder tot dien Rechtstoel behoort*, door JACOB DE RHOER, gevolgd door het OUDE LANDRECHT VAN WESTERWOLDE van het jaar 1470. In het licht gegeven door het GENOOTSCHAP *Pro Excolendo Jure Patrio*. Ook met den Titel van VIERDEN DEELS TWEEDE STUK der VERHANDELINGEN van gemelde GENOOTSCHAP. De Prys is *f* 3 - : - :

*** Op Maandag den 24 July aanstaande, des namiddags te 4 uur, gedenkt den Schryver en Uitmynder der Boelgoederen buiten de Ebbinge Poort, agter de Groene Weide, op Boelgoeds Conditie te Verkoopen: Drie en een halve Graze op de wortel staande KOOLZAAD; als mede pl. min. vyf en een halve Graze op de wortel staande beste WITTE HAVER.

*** By de Gequalificeerde Collecteurs der Koninklyke Hollandsche Lotery P. KEYPINGA en de Wedw. H. GROENMAN, als mede by de Collecteurs G. H. BOSS en ZOON te *Groningen*, zyn in de zeer voordeelige 106de Lotery waar van de Eerste Klas op Maandag den 31 van Hooimaand 1809 zal beginnen te trekken: LOTEN gefourneerd voor alle de Klassen te bekomen tegens *f* 86 Gls. een geheel Lot, als mede in Koop van Klas tot Klas tegens *f* 16 Gls. een geheel Lot voor de eerste Klas en vervolgens Prys-Courant, volgens het generaal plan te fourneeren. verders Loten in Huur voor de eerste Klas tegens *f* 4 Gls. per Lot, gedeeltens van alien pro rato. Conditien zyn voor niet by bovengenoemde Collecteurs te bekomen.

*** By toeval uit de hand te Koop of te Huur: Een HUIS staande aan de Noorder Kuipen No. 31, te bevragen aldaar.

*** By J. OOMKENS te *Groningen*, wordt op *heden* uitgegeven: I. De wolgelykende AFBEELDING van *wylen* den Heer Professor NICOLAUS VAN DER TUUK, naar de origineele tekening, onder de Familie berustende, door den Konstschilder *Lubbers* getekend, en door den beroemden *Portman* gegraveerd, begeleid van twee *Dichtstukjes*, van de Heeren WESTER en VAN HEYNINGEN BOSCH, in gr. 8vo. á 8 stuiv., Proefdruk á 11 stuiv., zwarte en vergulde Lysten naar verkiezing.

II J. M. SAILER, de LEER *der* GELUKZALIGHEID, 2de Deel in gr. 8vo. á *f* 2 - 18 - : Met dit Deel is dit uitmuntend Werk, hetwelk met zoo veel regt als aandrang aangeprezen wordt door de Heer *Prof.* TINGA, compleet. — Bevat het *eerste Deel* eene beschryving van den aard der ware Gelukzaligheid; dit *tweede* en *laatste* wyst aan de wyze, op welke men gelukkig worden kan, en behandeld dus een allerbelangrykst onderwerp. De 2 Deelen compleet *f* 5 - 10 :

*** WYBE WOUTERS, Boekverkooper te *Groningen*, Letter H. 225., heeft gedrukt en alom verzonden: I TAFEREELEN UIT HET HUISSELYK LEVEN, door AUGUST LAFONTAINE. In twee Deelen. *Uit het Hoogduitsch vertaald* EERSTE DEEL á *f* 1 - 16 : II ZEDEKUNDIGE TAFEREELEN VOOR DE BESCHAAFDE JEUGD; door JAKOB GLATZ, VOORHEEN ONDERWYZER AAN HET OPVOEDINGS-INSTITUUT TE *Schnepfenthal*, THANS KONSISTORIAALRAAD EN PREDIKANT TE *Weenen*. *Uit het Hoogduitsch vertaald*, ... á *f* : - 15 - :

[illegible] Werk met Platen . . . . á *f* 1 - 6 - :

Te Groningen by A. S. HOITSEMA, Drukker der Groninger Courant in de Oude Boteringe Straat.